

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αφού διαβάσεις το παρακάτω κείμενο: α) για καθεμιά από τις δεκαπέντε πρώτες ερωτήσεις να επιλέξεις τη σωστή απάντηση, β) στην ερώτηση δεκαέξι να αναπτύξεις συνοπτικά την απάντησή σου.

Ανθρωπιά

Όταν ακούω τη λέξη «ανθρωπιά», φέρνω στο μυαλό μου ένα διαμάντι που μόλις μπορεί να το διακρίνει κανείς μέσα σε στρώμα σκόνης. **Υπάρχει στον κόσμο μια μυστική μαγεία που επιτρέπει σε αυτόν που την κατέχει να ανοίξει διάπλατα αμπαρωμένες πόρτες, να πετύχει τα σπουδαιότερα επιτεύγματα και να πραγματοποιήσει αληθινά θαύματα.** Υπάρχει όντως αυτό το μαγικό ραβδί. Και όποιος θέλει να κάνει θαύματα το μπορεί, γιατί το ραβδί αυτό δεν είναι στα χέρια λίγων εκλεκτών, αλλά ανήκει εξίσου σε όποιον το θελήσει. Οι άνθρωποι, όμως, ξεχνούν τον πλούτο που φέρουν μέσα τους και αφήνουν τα διαμάντια θαμμένα στη σκόνη, η οποία όλο και συσσωρεύεται πάνω τους. Αυτός ο λησμονημένος πλούτος του ανθρώπου ονομάζεται ανθρωπιά.

Στην αγνή ανθρωπιά, λοιπόν, να αναζητήσετε τη μεγαλύτερη δύναμη του ανθρώπου. Πολλές φορές είναι θαμμένη βαθιά μέσα μας, κάτω από τη μόρφωση, την περιουσία μας, τις πολιτικές μας πεποιθήσεις ή οποιαδήποτε φαναχτερή ανοησία μάς αρέσει να επωμιζόμαστε. Ωστόσο, όποιος θελήσει να πετύχει οτιδήποτε το πραγματικά **μεγαλόπνοο**, μπορεί να το καταφέρει μονάχα μέσα από την άδολη ανθρωπιά του.

Όσο πιο αληθινός, πιο απλός και αγνός είναι ένας άνθρωπος, τόσο βαθύτερο αποτύπωμα θα αφήσει. Όσο πιο ψεύτικος στους τρόπους, όσο πιο υποκριτής και **υστερόβουλος** είναι ένας άνθρωπος, τόσο πιο περιορισμένη η εμβέλεια των πράξεών του. Όποιος θέλει να μαλακώσει μια καρδιά, να ημερέψει τον πεισματάρη, να υπερβεί τα εμπόδια που του στήνουν οι άνθρωποι, ζώα και ολάκερη η φύση πρέπει να αφήσει στην άκρη καθετί το υπολογιστικό, το **υπερφίαλο**, το βίαιο και να βαδίσει στον δρόμο του με καρδιά μικρού παιδιού, γεμάτος εμπιστοσύνη, χαρά και ευσπλαχνία. Με μια λέξη, πρέπει να είναι άνθρωπος. [...]

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να εξαναγκάσεις τους ανθρώπους να υπακούσουν: με την **ωμή βία**, με την πονηριά, με το χρήμα. Μπορεί κανείς χρησιμοποιώντας τις αστυνομικές δυνάμεις να υποχρεώσει τον άνθρωπο σε οποιαδήποτε πράξη. Όμως, όλοι το ξέρουν καλά πως χρησιμοποιώντας τέτοια μέσα γίνεσαι αξιομίσητος. Ένας τέτοιος άνθρωπος δε θα μπορέσει ποτέ να κάνει θαύματα, κι αυτό είναι κάτι που αντιλαμβάνεται όποιος καταφεύγει σε αυτά τα μέσα. Και αυτή η επίγνωση τον αφήνει μονίμως ανικανοποίητο.

Προσέξτε όμως. Ενώ τα ξέρουμε όλα αυτά, δε χάνουμε ευκαιρία να επικαλεστούμε την ανθρωπινή φύση μας, για να δικαιολογήσουμε τα όποια λάθη και τις απερισκεψίες μας. Κι αν κάνουμε κάποιο μεγάλο ατόπημα, αναφωνούμε εύκολα: άνθρωποι είμαστε. Αφήνουμε λοιπόν το πολυτιμότερο πετράδι αυτού του κόσμου να θαφτεί μες στη σκόνη και καταχωνιάζουμε βαθιά μέσα μας το αγαθότερο στοιχείο της φύσης μας. Δεν κατανοούμε την αλήθεια μας.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

01. Με ποιο από τα παρακάτω στοιχεία ο Αλ. Σβάιτσερ συνδέει άμεσα την έννοια της ανθρωπιάς;

- A. με αληθινό θαύμα
- B. με ανιδιοτελή προσφορά
- Γ. με διαμάντι
- Δ. με λησμονημένο πλούτο

02. Πώς χαρακτηρίζεται η ανθρωπιά, σύμφωνα με τον συγγραφέα στην πρώτη παράγραφο του κειμένου;

- A. Ως ένας θησαυρός που κατέχουν κάποιοι προνομιούχοι.
- B. Ως ένας θησαυρός που κρύβουν μέσα τους οι άνθρωποι.
- Γ. Ως μια ατομική αρετή, η οποία λυτρώνει τον άνθρωπο.
- Δ. Ως μια κοινωνική αρετή, η οποία λείπει από την εποχή μας.

03. Ποιος πλαγιότιτλος αποδίδει καλύτερα το περιεχόμενο της τέταρτης παραγράφου του κειμένου;

- A. Άσκηση βίας ως μέσο εξαναγκασμού των ανθρώπων
- B. Μάταια μέσα εξαναγκασμού των ανθρώπων
- Γ. Πρόκληση αρνητικών συναισθημάτων στους ανθρώπους λόγω βίας
- Δ. Πρόκληση κοινωνικών συγκρούσεων λόγω βίας

04. Πώς περιγράφει ο συγγραφέας την αντιμετώπιση των λαθών που κάνουμε;

- A. Αδυνατούμε να συνειδητοποιήσουμε την ανθρώπινη φύση μας.
- B. Αδυνατούμε να συνειδητοποιήσουμε τις επιπτώσεις των πράξεών μας.
- Γ. Δικαιολογούμε τα λάθη λέγοντας ότι άλλοι ευθύνονται γι' αυτά.
- Δ. Δικαιολογούμε τα λάθη λέγοντας ότι είμαστε άνθρωποι.

05. Ποιο από τα παρακάτω χαρακτηριστικά της ανθρωπιάς προβάλλεται περισσότερο στο κείμενο;

- A. η αγνότητα
- B. η ανθεκτικότητα
- Γ. η ειλικρίνεια
- Δ. η πραότητα

06. Με ποιον τρόπο συνδέεται η πρώτη με τη δεύτερη παράγραφο του κειμένου;

- A. με αιτιολογική συνδετική λέξη
- B. με αντιθετική συνδετική λέξη
- Γ. με συμπερασματική συνδετική λέξη
- Δ. με επανάληψη της κεντρικής λέξης του κειμένου

07. Σε ποιον από τους παρακάτω κειμενικούς τύπους εντάσσεται το κείμενο;

- A. αφηγηματικό
- B. εξηγητικό
- Γ. επιχειρηματολογικό
- Δ. περιγραφικό

08. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η τρίτη παράγραφος του κειμένου;

- A. με αιτιολόγηση και αναλογία
- B. με αντίθεση και παραδείγματα
- Γ. με ορισμό και διαίρεση
- Δ. με παραδείγματα και αιτιολόγηση

09. «Υπάρχει στον κόσμο μια μυστική μαγεία που επιτρέπει»: ποιος από τους παρακάτω τύπους είναι το β' πρόσωπο ενικού της συνοπτικής προστακτικής (αορίστου) του υπογραμμισμένου ρήματος;

- A. επέτρεπε
- B. επέτρεψε
- Γ. επίτρεπε
- Δ. επίτρεψε

10. «Στην αγνή ανθρωπιά να αναζητήσετε τη μεγαλύτερη δύναμη του ανθρώπου.»: Ποια από τις παρακάτω λειτουργίες εκφράζει το ρήμα «να αναζητήσετε»;

- A. αποτροπή
- B. επιθυμία
- Γ. προσταγή
- Δ. προτροπή

11. Σε ποια από τις παρακάτω περιπτώσεις έχει γίνει σωστά ο χωρισμός των προτάσεων και ποιο το είδος της πρώτης πρότασης της περιόδου;

- A. «Όποιος θέλει | να μαλακώσει μια καρδιά, | να ημερέψει τον πεισματάρη, | πρέπει να αφήσει στην άκρη καθετί το υπολογιστικό»: δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική
- B. «Όποιος θέλει να μαλακώσει μια καρδιά, | να ημερέψει τον πεισματάρη, | πρέπει | να αφήσει στην άκρη καθετί το υπολογιστικό»: δευτερεύουσα αναφορική
- Γ. «Όποιος θέλει | να μαλακώσει μια καρδιά, | να ημερέψει τον πεισματάρη, | πρέπει | να αφήσει στην άκρη καθετί το υπολογιστικό»: δευτερεύουσα αναφορική
- Δ. «Όποιος θέλει | να μαλακώσει μια καρδιά, να ημερέψει τον πεισματάρη, | πρέπει | να αφήσει στην άκρη καθετί το υπολογιστικό»: δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική

12. Ποια από τις ακόλουθες λέξεις είναι σύνθετη και ομόρριζη ως προς το β' συνθετικό της λέξης «μεγαλόπνοος»;

- A. άπνοος
- B. μακρόπνοος
- Γ. μεγαλειώδης
- Δ. μεγαλοπρεπής

13. Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι συνώνυμη του επιθέτου «υστερόβουλος»;

- A. ανειλικρινής
- B. εκδικητικός
- Γ. ιδιοτελής
- Δ. κακόβουλος

14. Ποιο από τα παρακάτω επίθετα έχει την αντίθετη σημασία από το επίθετο «υπερφίαλος»;

- A. αυθεντικός
- B. μετριόφρων
- Γ. σοβαρός
- Δ. συνετός

15. Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει αντίθετη σημασία από τη λέξη «ωμή» στη φράση «ωμή θία»;

- A. αναποτελεσματική
- B. άσκοπη
- Γ. παράλογη
- Δ. συγκαλυμμένη

16. Ποια θεωρείς ότι είναι η πρόθεση του Αλ. Σβάιτσερ για τη συγγραφή του κειμένου αυτού;